

**Správa o pokroku v presadzovaní a využívaní energie
z obnoviteľných zdrojov energie
(podľa článku 22 Smernice 2009/28/ES)**

Slovenská republika

Bratislava 2015

1. Sektorové a celkové podiely a skutočná spotreba energie z obnoviteľných zdrojov v predchádzajúcich 2 rokoch (n-1; n-2 napr. 2010 a 2009). (Článok 22 ods. 1 písm. a) smernice 2009/28/ES).

Tabuľka 1: Sektorové (pri výrobe elektrickej energie, tepla, chladu a v doprave) a celkové podiely energie z obnoviteľných zdrojov¹

	Rok 2013	Rok 2014
Obnoviteľné zdroje energie – výroba tepla a chladu ² (%)	9,3	10,4
Obnoviteľné zdroje energie – výroba elektrickej energie ³ (%)	21,1	23,0
Obnoviteľné zdroje energie – doprava ⁴ (%)	5,1	6,6
Celkový podiel obnoviteľných zdrojov energie ⁵ (%)	11,2	12,7
Z čoho mechanizmus spolupráce predstavuje ⁶ (%)	0	0
Prebytok pre mechanizmus spolupráce ⁷ (%)	0	0

Tabuľka 1a: Výpočtová tabuľka pre príspevok energie z obnoviteľných zdrojov v rámci jednotlivých sektorov ku konečnej spotrebe energie (ktoe)⁸

	Rok 2013	Rok 2014
A. Hrubá konečná spotreba obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla a chladu	488	502
B. Hrubá konečná spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov	519	559
C. Hrubá konečná spotreba energie z obnoviteľných zdrojov v doprave	105	137
D. Hrubá celková spotreba obnoviteľných zdrojov energie ⁹	1 102	1 187
E. Prenos obnoviteľných zdrojov energie do iných členských štátov	0	0
F. Prenos obnoviteľných zdrojov energie z iných členských štátov a tretích krajín	0	0
G. Spotreba obnoviteľných zdrojov energie upravená pre cieľ D – E + F	1 102	1 187

¹ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 3 a tabuľkou 4a NREAP (národných akčných plánov pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie).

² Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na výrobe tepla a chladu: hrubá konečná spotreba energie z obnoviteľných zdrojov na výrobu tepla a chladu (v zmysle definície v článku 5 ods. 1 písm. b) a článku 5 ods. 4 smernice 2009/28/ES) vydelená hrubou konečnou spotrebou energie na výrobu tepla a chladu. Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

³ Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na výrobe elektrickej energie: hrubá konečná spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (v zmysle definície v článku 5 ods. 1 písm. a) a článku 5 ods. 3 smernice 2009/28/ES) vydelená celkovou hrubou konečnou spotrebou elektrickej energie. Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

⁴ Podiel energie z obnoviteľných zdrojov v doprave: konečná energia z obnoviteľných zdrojov spotrebovaná v doprave (pozri článok 5 ods. 1 písm. c) a článok 5 ods. 5 smernice 2009/28/ES) vydelená spotrebou v doprave 1. benzínu; 2. nafty; 3. biopalív používaných v cestnej a železničnej doprave a 4. elektrickej energie v pozemnej doprave (ako je uvedené v riadku 3 tabuľky 1). Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

⁵ Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej spotrebe energie. Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

⁶ V percentuálnych bodoch celkového podielu obnoviteľných zdrojov energie.

⁷ V percentuálnych bodoch celkového podielu obnoviteľných zdrojov energie.

⁸ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 4a NREAP

⁹ V súlade s článkom 5 ods. 1 smernice 2009/28/ES sa plyn, elektrická energia a vodík z obnoviteľných zdrojov zohľadnia len raz. Nepovoľuje sa zdvojené započítanie.

Tabuľka 1.b: Celkový skutočný príspevok (inštalovaná kapacita, hrubé množstvo vyrobenej elektrickej energie) jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v [členský štát] k dosiahnutiu záväzných cieľov na rok 2020 a splneniu orientačnej trajektórie pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe elektrickej energie¹⁰

	Rok 2013		Rok 2014	
	MW	GWh	MW	GWh
Vodná ¹¹ :				
nečerpaná	1 607	4 531	1 607	4 485
< 1 MW	32	90	32	90
11MW – 10 MW	67	189	67	187
> 10 MW	1 508	4 252	1 508	4 208
čerpaná	916	318	916	253
zmiešaná ¹²				
Geotermálna	0	0	0	0
Solárna:				
fotovoltaická	588	588	590	597
koncentrovaná solárna energia	0	0	0	0
Prílív a odliv, vlny, oceán	0		0	
Veterná:				
na pobreží	3	6	3	6
na mori	0		0	
Biomasa ¹³ :				
tuhá biomasa	176	698	178	938
bioplyn	106	213	114	479
biokvapaliny	0	0	0	0
SPOLU	2 480	6 036	2 489	6 505
Z toho v zariadení na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla	282	911	292	1 417

Tabuľka 1c: Celkový skutočný príspevok (konečná spotreba energie¹⁴) jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v [členský štát] k dosiahnutiu záväzných cieľov na rok 2020 a splneniu orientačnej trajektórie pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu (ktoe)¹⁵

	Rok 2013	Rok 2014
Geotermálna (s výnimkou geotermálneho tepla s nízkou teplotou v aplikáciách tepelných čerpadiel)	4	4
Solárna	6	6
Biomasa ¹⁶ :	0	0
tuhá biomasa	470	480
bioplyn	8	12
biokvapaliny	0	0
Energia z obnoviteľných zdrojov z tepelných čerpadiel:		
- z toho aerotermálna	0	0
- z toho geotermálna	0	0
- z toho hydrotermálna	0	0
SPOLU	488	502
Z toho diaľkové vykurovanie ¹⁷	174	125

¹⁰ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 10a NREAP.

¹¹ Normalizované v súlade so smericou 2009/28/ES a metodikou Eurostatu.

¹² V súlade s novou metodikou Eurostatu.

¹³ Zohľadnite len tie, ktoré spĺňajú uplatniteľné kritériá udržateľnosti, pozri článok 5 ods. 1 smernice 2009/28/ES posledný pododsek.

¹⁴ Priame používanie a diaľkové vykurovanie v zmysle definície v článku 5 ods. 4 smernice 2009/28/ES.

¹⁵ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 11 NREAP.

¹⁶ Zohľadnite len tie, ktoré spĺňajú uplatniteľné kritériá udržateľnosti, pozri článok 5 ods. 1 posledný pododsek smernice 2009/28/ES.

¹⁷ Diaľkové vykurovanie a/alebo chladenie z celkovej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu (RES-DH).

Z toho biomasa v domácnostiach ¹⁸	39	36
--	----	----

Tabuľka 1d: Celkový skutočný príspevok jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v [členský štát] k dosiahnutiu záväzných cieľov na rok 2020 a splneniu orientačnej trajektórie pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov v sektore dopravy (ktoe)^{19, 20}

	Rok 2013	Rok 2014
Bioetanol/ Bio-ETBE	14,8	22,5
<i>Z toho biopalivá²¹ podľa článku 21 ods. 2</i>	0	0
<i>Z toho dovoz²²</i>	0	0
Bionafta	79,7	102,8
<i>Z toho biopalivá²³ podľa článku 21 ods. 2</i>	0	0
<i>Z toho dovoz²⁴</i>	0	0
Vodík z obnoviteľných zdrojov energie	0	0
Elektrická energia z obnoviteľných zdrojov	10,3	11,4
<i>Z toho cestná doprava</i>	0,5	0,5
<i>Z toho iná ako cestná doprava</i>	9,8	10,9
Iné (ako bioplyn, rastlinné oleje atď.) – špecifikujte	0	0
<i>Z toho biopalivá²⁵ podľa článku 21 ods. 2</i>	0	0
SPOLU	104,8	136,7

¹⁸ Z celkovej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu.

¹⁹ Zohľadnite len tie biopalivá, ktoré spĺňajú kritériá udržateľnosti, pozri článok 5 ods. 1 posledný pododsek.

²⁰ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 12 NREAP.

²¹ Biopalivá, ktoré sú zahrnuté v článku 21 ods. 2 smernice 2009/28/ES.

²² Z celkového množstva bioetanolu/bio-ETBE.

²³ Biopalivá, ktoré sú zahrnuté v článku 21 ods. 2 smernice 2009/28/ES.

²⁴ Z celkového množstva bionafty.

²⁵ Biopalivá, ktoré sú zahrnuté v článku 21 ods. 2 smernice 2009/28/ES.

2. Opatrenia prijaté v predchádzajúcich 2 rokoch a/alebo plánované na vnútroštátnej úrovni, zamerané na podporu rastu využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie s ohľadom na orientačnú trajektóriu pre dosiahnutie národných cieľov v súvislosti s obnoviteľnými zdrojmi energie, načrtnutú vo vašom národnom akčnom pláne pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie. (Článok 22 ods. 1 písm. a) smernice 2009/28/ES).

Tabuľka 2: Prehľad všetkých politík a opatrení

Názov a odkaz na opatrenie	Typ opatrenia*	Očakávaný výsledok**	Cieľová skupina a/alebo činnosť***	Existujúce alebo plánované****	Dátum začiatku a dátum ukončenia opatrenia
1. Povinné primiešavanie biozložiek - zavedenie kritérií kvality a udržateľnosti	regulačné	zvýšenie využívania OZE v doprave	výrobcovia motorových palív	E	2011
2. Zjednodušenie prístupu biometánu do plynárenskej siete	legislatívne, regulačné	výroba biometánu	využívanie poľnohospodárskej biomasy	E	2011
3. Garancia výkúpnej ceny elektriny z biometánu	legislatívne, regulačné	výroba biometánu	využívanie poľnohospodárskej biomasy	E	2011
4. Vytvorenie systému udeľovania osvedčení pre inštalatérov	regulačné	zvýšenie kvality zariadení na výrobu tepla a elektriny	inštalatéři	E	2012
5. Podpora pestovania rýchlorastúcich drevín	legislatívne	zvýšenie ponuky biomasy	poľnohospodárske podniky	E	2014
6. Podpora využívania OZE v domácnostiach	finančné	inštalácia kotlov na biomasu, slnečných kolektorov, fotovoltaiky a tepelných čerpadiel	domácnosti	E	2014 – 2020
7. Rast drevnej produkcie - podpora zakladania energetických porastov	legislatívne	zvýšenie ponuky drevnej biomasy	lesné podniky	P	2014
8. Podpora rekonštrukcie rozvodov tepla	finančné	úspora energie, stimulácia centrálného zásobovania teplom	investori	E	2014 - 2020
9. Podpora využívania	finančné	výroba tepla z OZE	investori	E	2014 - 2020

OZE v podnikateľskom sektore					
10. Podpora OZE na vykurovanie a chladenie vo verejných budovách	finančné	výroba tepla a chladu vo verejných budovách	verejná správa	E	2014 - 2020
11. Podpora OZE v stavebnom sektore →	legislatívne	výroba tepla	investori	P	2017
12. Využívanie OZE v nových a rekonštruovaných objektoch →	legislatívne	výroba tepla	projektanti	P	2017

* → koniec opatrenia
neohraničený

* Uveďte, či je opatrenie (prevažne) regulačné, finančné alebo mierne (t. j. informačná kampaň).

** Je očakávaným výsledkom zmena správania, inštalovaná kapacita (MW; + t/rok), vyrobená energia (ktoe)?

*** Kto sú cieľové osoby: investori, koncoví používatelia, verejná správa, projektanti, architekti, inštalatéri atď.? Alebo aká je cieľová činnosť/cieľový sektor: výroba biopaliva, využívanie živočíšneho hnoja na účely výroby energie atď.?

**** Nahrádzajú alebo dopĺňajú sa týmto opatrením opatrenia uvedené v tabuľke 5 NREAP?

2.a Opíšte prosím pokrok dosiahnutý v hodnotení a zlepšovaní administratívnych postupov s cieľom odstrániť regulačné a neregulačné prekážky rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov energie. (Článok 22 ods. 1 písm. e) smernice 2009/28/ES).

V období rokov 2013 a 2014 sa zjednodušili administratívne postupy pre zariadenia s výkonom do 10 kW. Pred týmto obdobím zlepšovanie administratívnych postupov bolo zamerané na zariadenia s výkonom do 1 MW. Ako príklad zníženia administratívneho zaťaženia pre tieto zariadenia je možné uviesť to, že na ich výstavbu sa nevyžadujú osvedčenia, ktoré vydáva Ministerstvo hospodárstva SR.

Zmenou legislatívy sa od začiatku roka 2014 výrazne zjednodušil proces pripojenia malého zdroja do 10 kW pre domácnosti, ktoré si vyrobenou elektrinou pokrývajú veľkú časť svojej spotreby energie. Pre malého výrobcu sa zaviedol jednoduchý oznamovací postup spočívajúci v jednorazovej informačnej povinnosti výrobcu bez ďalšieho výkazníctva. Takýto výrobca má právo na bezplatné pripojenie do distribučnej sústavy v mieste, ktoré je identické s existujúcim odberným miestom, bezplatnú montáž určeného meradla, ktoré započítava vyrobenú a dodanú elektrinu medzi fázami v reálnom čase a bezplatnú montáž rozpínacieho zariadenia na mechanické oddelenie kontaktov pripojenia pri strate napätia v distribučnej sústave, ak je možná prevádzka malého zdroja počas beznapätového stavu v distribučnej sústave.

2.b Opíšte prosím opatrenia na zaistenie prenosu a distribúcie elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a zlepšenie rámca alebo pravidiel znášania a rozdelenia nákladov súvisiacich s pripájaním do sústavy a posilnením sústavy. (Článok 22 ods. 1 písm. f) smernice 2009/28/ES).

Prednostný prenos a prednostná distribúcia elektriny z OZE je legislatívne garantovaná. Podobne legislatívne je garantovaný aj odber elektriny z OZE na obdobie 15 rokov od uvedenia zariadenia do prevádzky za určenú cenu. Táto garancia platí pre zariadenie s výkonom do 125 MW, resp. 200 MW, ak spĺňa stanovenú podmienku.

Otázka rozvoja a posilnenia distribučnej sústavy vo vzťahu k OZE je predmetom posudzovania a analyzuje sa najmä dosah OZE s fluktuáciou výroby na elektrizačnú sústavu. Rozvoj distribučnej sústavy na základe plánov rozvoja na 5 rokov zabezpečuje dlhodobé potreby jej užívateľov. Je možné konštatovať, že pri pripojení nových zdrojov do distribučnej aj napriek vysokému nárastu výkonu v OZE v priebehu rokov 2010 až 2013, neprišlo k významnejším problémom pri pripájaní výrobcu do siete z dôvodu nedostatočnej prenosovej schopnosti vedenia.

Existujúce kompetencie prevádzkovateľa prenosovej sústavy zabezpečujú zachovanie prevádzkovej bezpečnosti prenosovej a distribučnej sústavy. Rozdelenie nákladov súvisiacich s pripojením a rozšírením sústavy je určené legislatívnym predpisom, ktorý vydáva nezávislý regulátor (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví). Pravidlá sú nediskriminačné a transparentné, sú aplikované na každého žiadateľa rovnakým spôsobom. Pravidlá sú tiež súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav.

Zákonom je ustanovené, že zariadenie výrobcu elektriny sa do distribučnej sústavy pripojí, ak distribučná sústava je technicky spôsobilá na pripojenie, je najbližšie k miestu, kde sa nachádza zariadenie na výrobu elektriny a iná sústava nevykazuje technicky a ekonomicky lepšie miesto pripojenia. Distribučná sústava sa považuje za technicky spôsobilú aj vtedy, keď je odber elektriny bez ujmy prednosti možný až ekonomicky výhodným rozšírením sústavy; v takomto prípade prevádzkovateľ distribučnej sústavy na požiadanie výrobcu elektriny je povinný sústavu rozšíriť.

3. Opíšte prosím schémy podpory a iné v súčasnosti zavedené opatrenia, ktoré sa využívajú na podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a na informovanie o každom vývoji v rámci opatrení využívaných v súvislosti s opatreniami stanovenými vo vašom národnom akčnom pláne pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie. (Článok 22 ods. 1 písm. b) smernice 2009/28/ES).

Podporné schémy

Tarify výkupných cien

Cieľom je garantovať výrobcovi elektriny rovnakú výkupnú cenu na 15 rokov. Limit na celkový objem vyrobenej elektriny nie je stanovený. Nárok na tarifu majú zariadenia, ktorých celkový inštalovaný výkon je menší ako 125 MW a v prípade, že je elektrina vyrábaná

vysoko účinnou kombinovanou výrobou a energetický podiel obnoviteľných zdrojov energie v palive je vyšší ako 30 %, je tento limit 200 MW.

Tarify pre novopostavené zariadenia v nasledujúcom období určuje nezávislý regulačný úrad (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví) na základe vývoja cien technológií. Výkupná cena elektriny z OZE pozostáva z 2 cien. Prvou zložkou je cena elektriny na straty, ktorá odráža trhovú cenu elektriny a je definovaná ako aritmetický priemer cien elektriny na účely pokrytia strát všetkých prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav. Druhou zložkou je doplatok, ktorý predstavuje rozdiel medzi cenou elektriny a cenou elektriny na straty, ktorý uhrádza výrobcovi elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo výrobcovi elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy, do ktorej je zariadenie výrobcu elektriny pripojené alebo na ktorého území sa nachádza.

Finančná podpora:

Operačné programy v rámci štrukturálnych fondov sú hlavným finančným nástrojom tejto pomoci v oblasti energetiky.

Štrukturálne fondy EÚ:

Obdobie 2007- 2013

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Operačný program Životné prostredie

Okrem podpory obnoviteľným zdrojom boli tieto operačné programy zamerané na zvýšenie energetickej efektívnosti, zníženie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla. Boli podporované aj zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov.

Prijímateľom pomoci bol súkromný sektor. Pomoc bola poskytovaná ako nenávratný finančný príspevok na investičné náklady. V období rokov 2013 a 2014 neboli projekty týkajúce sa OZE podporené, pretože výzvy ku koncu programovacieho obdobia boli zamerané na energetickú efektívnosť.

Obdobie 2014- 2020

Operačný program Kvalita životného prostredia

Podpora využívania OZE v podnikateľskom sektore

Podpora je zameraná na podporu perspektívnych a inovatívnych technológií využívajúcich OZE, s cieľom zvýšiť výrobu tepla a elektriny z OZE. Podporované sú najmä komplexné projekty výstavby zariadení na využívanie OZE s inteligentným riadením výroby a spotreby energie, v ktorých bude uprednostnená lokálna spotreba vyrobenej energie v reálnom čase alebo prostredníctvom akumulácie.

V tomto období sú uprednostňované zariadenia na výrobu tepla, vrátane tepelných čerpadiel využívajúcich geotermálnu energiu a zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla s cieľom dosiahnuť čo najvyššie úspory primárnych energetických zdrojov. Oprávnené aktivity pre podnikateľský sektor sú:

- A. Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív
- B. Výstavba zariadení na:
- výrobu biometánu;
  - využitie vodnej energie;
  - využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla;
  - využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom;
  - výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd.

Podpora využívania OZE v domácnostiach

Podpora OZE v stavebnom sektore

Uvedená podpora pre domácnosti nahradila Program vyššieho využitia biomasy a slnečnej energie, ktorý bol v 2009 až 2012 určený na podporu inštalácií kotlov na biomasu a slnečných kolektorov. Udržateľný a inovatívny prístup predstavuje podpora inštalácie zariadení malých výkonov na výrobu elektriny. Prijímatelia pomoci - domácnosti - sú motivovaní spotrebovať u seba čo najväčšie množstvo elektriny a minimalizovať dodávky do sústavy. Týmto prístupom sa rieši ich energetická sebestačnosť a znižuje sa vplyv premenlivých OZE na elektrizačnú sústavu. V rámci podpory malých zdrojov je podporená aj výstavba zariadení na výrobu tepla s využitím OZE.

Národný projekt financovaný z Operačného programu Kvalita životného prostredia má v pilotnom projekte bude v prvej fáze do konca roku 2018 k dispozícii 45 miliónov €. Celková výška podpory na inštaláciu malých zariadení OZE zostáva naďalej na úrovni pôvodných 115 miliónov €.

Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE zahŕňa:

- malé zariadenia na výrobu elektriny s výkonom do 10 kW
  - o fotovoltaické panely
  - o veterné turbíny
- zariadenia na výrobu tepla, ktoré pokrývajú potrebu energie v rodinnom alebo bytovom dome
  - o slnečné kolektory
  - o kotly na biomasu
  - o tepelné čerpadlá

Podpora rekonštrukcie rozvodov tepla

Z dôvodu udržania a zvýšenia podielu dodaného tepla z obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnou kombinovanou výrobou sú podporované projekty rekonštrukcie rozvodov tepla v centrálnom zásobovaní teplom. Prevažná časť rozvodov tepla má vek v rozmedzí 20 – 30 rokov čomu zodpovedá aj ich technický stav. Vzhľadom na výrazné zníženie odberu tepla za posledných 10 rokov je časť rozvodov tepla predimenzovaná, čo má za následok zvýšenie relatívnych strát pri distribúcii tepla.

Podporou danej aktivity formou nenávratného finančného príspevku sa stabilizuje cena tepla a zabezpečí sa rozvoj účinných systémov centrálného zásobovania teplom.

Podpora OZE na vykurovanie a chladenie vo verejných budovách

Podpora inštalácie zariadenia na využívanie OZE vo verejných budovách je zamerané na zníženie spotreby energie v budove, ktoré sa dosiahne okrem tohto využívania OZE aj zlepšením tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií alebo modernizáciou vykurovacích a klimatizačných systémov. Dôraz bude kladený najmä na to, aby sa jednotlivé navrhované opatrenia navzájom dopĺňali s cieľom dosiahnuť optimálne využitie potenciálu úspor energie. Prioritou je zníženie spotreby energie a následne pokrytie nevyhnutnej spotreby z účinných systémov centrálného zásobovania teplom alebo prostredníctvom inštalácie zariadení na využívanie OZE priamo v budove alebo jej tesnej blízkosti.

Tabuľka 3: Schémy podpory na energiu z obnoviteľných zdrojov

Schémy podpory obnoviteľných zdrojov energie – rok 2014		Jednotková podpora	Spolu (mil. EUR)*
[(pod-) kategória špecifickej technológie alebo paliva]			
Nástroj (poskytните relevantné údaje)	Povinnosť/kvóta (%)	4,5 % energetického obsahu biopaliva v motorových palivách	n.a.
	Sankcia (biopalivá)	2 eur/l	n.a.
	Priemerná cena osvedčenia		
	Oslobodenie od dane / vrátenie dane		
	Subvencie na investície (kapitálové granty alebo pôžičky) (EUR za jednotku)	0 eur/MW	0
	Subvencie na investície pre domácnosti	0 eur/MW	0
	Stimuly výroby		
	Vstupná sadzba		318 mil. eur
		Vodná energia 97,98-111,27 eur/MWh Fotovoltika 98,94 eur/MWh Veterná energia 70,30 eur/MWh Geotermálna energia 155,13 eur/MWh Biomasa 92,09-126,10 eur/MWh Bioplyn 107,26-125,29 eur/MWh	
Vstupné prémie			
Verejná súťaž			
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore elektrickej energie		Vstupná sadzba 119 eur/MWh	318 mil. eur
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore výroby tepla		0	0
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore dopravy		0	0

* Množstvo energie podporenej jednotkovou podporou poskytuje indikáciu efektívnosti podpory v rámci jednotlivých typov technológií

Schémy podpory obnoviteľných zdrojov energie – rok 2013		Jednotková podpora	Spolu (mil. EUR)*
[(pod-) kategória špecifickej technológie alebo paliva]			
Nástroj (poskytните relevantné údaje)	Povinnosť/kvóta (%)	4,0 % energetického obsahu biopaliva v motorových palivách	n.a.
	Sankcia (biopalivá)	2 eur/l	n.a.
	Priemerná cena osvedčenia		
	Oslobodenie od dane / vrátenie dane		
	Subvencie na investície (kapitálové granty alebo pôžičky) (EUR za jednotku)	0 eur/MW	0
	Subvencie na investície pre domácnosti	0 eur/MW	0
	Stimuly výroby		
	Vstupná sadzba		292 mil. eur
		Vodná energia 61,7-109,80 eur/MWh Fotovoltika 119,11 eur/MWh Veterná energia 79,29 eur/MWh Geotermálna energia 190,51 eur/MWh Biomasa 112,24-154,27 eur/MWh Bioplyn 118,13-134,08 eur/MWh	
Vstupné prémie			
Verejná súťaž			
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore elektrickej energie		Vstupná sadzba 122 eur/MWh	292 mil. eur
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore výroby tepla		0	0
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore dopravy		0	0

* Množstvo energie podporenej jednotkovou podporou poskytuje indikáciu efektívnosti podpory v rámci jednotlivých typov technológií

Regulačné opatrenia

Povinné primiešavanie biozložiek do motorových palív

Legislatívne bola stanovená povinnosť pre výrobcov a predajcov motorových palív uvádzať na trh pohonné látky s obsahom biopalív v referenčnej hodnote vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva pohonných látok uvedených na trh. Od roku 2011 je zavedené kritérium trvalej udržateľnosti pre biopalivá.

Existujú aj ciele pre minimálny objemový obsah biopalív v každom litri jednotlivého druhu pohonných látok (v nafta a v benzíne). Referenčné hodnoty biopalív a minimálny objemový obsah biopalív pre roky 2013 až 2020 je ustanovený zákonom.

Garancia povinného výkupu biometánu

V roku 2011 bol v parlamente návrh na povinný výkup biometánu zmenený na garanciu výkupnej ceny pre elektrinu vyrobenú z biometánu. Podmienkou získania tejto ceny je výroba elektriny z biometánu vo vysokoúčinnej kombinovanej výrobe.

Zjednodušenie prístupu biometánu do plynárenskej siete

V roku 2011 sa zjednodušil prístup biometánu do plynárenskej siete. Legislatívne boli ustanovené lehoty pre prevádzkovateľa distribučnej siete týkajúce sa oznámenia podmienok pripojenia do jeho siete. Zákom bolo určené znášanie nákladov na pripojenie; a to v pomere 75 % ku 25%, pričom 75 % znáša prevádzkovateľ a distribučnej siete.

Zavedené opatrenia a pripravované opatrenia

Vytvorenie systému udeľovania osvedčení pre inštalatérov

Od roku 2011 je legislatívne zavedený systém udeľovania osvedčení pre inštalatérov. Osvedčenia vydáva Ministerstvo hospodárstva SR, ktoré zriaďuje aj skúšobnú komisiu. Skúšku môže žiadateľ vykonať po absolvovaní akreditovanej odbornej prípravy. Prvé osvedčenia boli vydané v roku 2012. V súčasnosti sú akreditované odborné prípravy pre všetky zariadenia v zmysle smernice.

Podpora pestovania rýchlorastúcich drevín

V roku 2014 bola schválená legislatíva, ktorou sa zmenou zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov stanovili podmienky pestovania rýchlorastúcich drevín. To umožňuje ich pestovanie na poľnohospodárskej pôde a odstránili sa bariéry spojené s odnímaním poľnohospodárskej pôdy na tento účel.

Poskytuje sa aj nenávratný finančný príspevok na založenie porastov rýchlorastúcich drevín. Na pestovanie rýchlorastúcich drevín je možné poberať aj jednotnú platbu na plochu (tzv. SAPS) na základe Nariadenia vlády SR č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb.

Rast produkcie drevnej suroviny - podpora zakladania energetických porastov

V roku 2014 bola schválená legislatíva, ktorá definovala zakladanie energetických porastov a lesných plantáží a vytvára podmienky pre pestovanie reprodukčného materiálu na tieto účely. V zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov je energetický porast definovaný ako lesný porast s maximálnou produkčnou funkciou spravidla v priebehu prvých 15 rokov, z ktorej úžitky sa využívajú najmä na výrobu energie. Zakladanie energetických porastov nie je platnými právnymi predpismi upravujúcimi lesné hospodárstvo obmedzené a je v kompetencii obhospodarovateľa lesa.

V programovom období 2014-2020 sa v rámci Programu rozvoja vidieka podporuje sa nákup technológie na ťažbu a spracovanie palivovej drevnej biomasy. Podporuje sa aj zvýšenie prístupnosti lesných porastov, budovanie a zlepšenie priestorových možností pre potreby výroby palivových štiepok. Cieľom opatrenia je na lesných pozemkoch s vyhovujúcimi podmienkami intenzifikovať produkciu drevnej suroviny použitím najmä rýchlorastúcich drevín a postupov ich obhospodarovania.

Odložené opatrenia

Nasledujúce opatrenia boli uvedené v Akčnom pláne pre energiu z OZE, avšak doteraz neboli z nasledujúcich dôvodov realizované.

Zavedenie systému tendrov na výstavbu zdrojov s fluktuáciou výroby elektriny

Vzhľadom na zníženie podpory pre slnečné elektrárne a veterné elektrárne a ako aj prekročenie inštalovaného výkonu slnečných elektrární v porovnaní s Národným akčným plánom pre energiu z OZE sa pre roky 2013 a 2014 upustilo od systému tendrov na výstavbu zdrojov s fluktuáciou výroby elektriny. V prípade slnečných elektrární sa podpora neposkytuje na elektrárne umiestnené na zemi. Výkon slnečných elektrární je takmer 600 MW a predstavuje dvojnásobok predpokladaného výkonu v Akčnom pláne pre rok 2020.

Povinné využívanie OZE v nových a rekonštruovaných objektoch

V súčasnosti nie je zavedené povinné využívanie OZE v nových a rekonštruovaných objektoch. Vzhľadom na požiadavky smernice 2010/31/ES o energetickej hospodárnosti budov by mali všetky nové verejné budovy postavené od roku 2019, a všetky ostatné nové budovy postavené od roku 2021, spĺňať požiadavky budov s takmer nulovou potrebou energie, a to v súlade s technickými normami. Každá nová, prenajímaná alebo obnovená budova, vrátane rodinných domov, má mať od roku 2013 energetický certifikát definujúci energetickú triedu budovy. Všetky nové budovy, a ak je to technicky, funkčne a ekonomicky uskutočniteľné aj významne obnovované budovy, by mali spĺňať stanovené minimálne požiadavky, ktoré by sa mali pravidelne v 5-ročných cykloch aktualizovať smerom k nákladovo-optimálnym úrovňam. Spotreba energie v budovách bude smerovať k vyššiemu využitiu OZE.

3.1. Poskytnite prosím informácie o pridelovaní podporovanej elektrickej energie koncovým spotrebiteľom na účely článku 3 ods. 6 smernice 2003/54/ES. (Článok 22 ods. 1 písm. b) smernice 2009/28/ES).

Dodávateľ elektriny je povinný poskytovať informácie odberateľovi elektriny o podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na vyrobenej a dodanej elektrine v predchádzajúcom roku. Informácie je povinný poskytnúť na požiadanie aj príslušnému orgánu

štátnej správy. Dodávateľ elektriny však nemá povinnosť preukázať určitý podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov energie na svojej dodávke.

4. Poskytnite prosím informácie o tom, ako boli prípadne schémy podpory štruktúrované tak, aby zohľadnili spôsoby využitia energie z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré poskytujú dodatočný prínos, ale môžu byť aj nákladnejšie, vrátane biopalív vyrobených z odpadov, zvyškov, nepotravinárskych celulóзовých materiálov a z lignocelulóзовých materiálov. (Článok 22 ods. 1 písm. c) smernice 2009/28/ES).

Schéma podpory pre elektrinu z OZE bola navrhnutá tak, aby pri využívaní biomasy a bioplynu sa dosiahla efektívne využívanie. Podporená je elektrina, ktorá je spojená s výrobou tepla.

V prípade biomasy a biokvapaliny je výkupnou cenou podporovaná len elektrina vyrobená vysokoúčinnou kombinovanou výrobou a ak biomasa spĺňa požiadavky a parametre kvality a biokvapalina spĺňa kritériá trvalej udržateľnosti. Uvedená podmienka sa nevzťahuje na spaľovanie komunálnych odpadov s maximálnym podielom biologicky rozložiteľnej zložky odpadov do 55 % vrátane.

Výkupná cena elektriny vyrobenej z bioplynu je znížená o 30 %, ak z ročnej výroby tepla nevyužije najmenej 50 % na dodávku využiteľného tepla.

Pre biopalivá vyrobené z odpadov, zvyškov, nepotravinárskych celulóзовých materiálov a z lignocelulóзовých materiálov neboli stanovené zvýhodnenia.

5. Poskytnite prosím informácie o fungovaní systému záruk o pôvode pre elektrickú energiu, teplo a chlad z obnoviteľných zdrojov energie a o opatreniach prijatých na zaistenie spoľahlivosti systému a jeho ochrany proti podvodom. (Článok 22 ods. 1 písm. d) smernice 2009/28/ES).

V zmysle zákona č. 309/2009 Z. z. záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov vydáva nezávislý regulačný orgán (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví) na základe žiadosti výrobcu elektriny.

Záruka pôvodu pre teplo a chlad nie je vydávaná.

Spoľahlivosť záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie je garantovaná regulačným úradom, ktorý pred prvým vydaním záruky pôvodu si vytvorí elektronickú databázu, v ktorej registruje výrobcov elektriny. Výrobca elektriny pri žiadosti o vydanie záruky pôvodu musí uviesť všetky údaje na vyplnenie elektronickej databázy a regulačný úrad tieto údaje overí.

Regulačný úrad má ďalej nasledovné právomoci:

- eviduje záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v elektronickej databáze,
- zrušuje záruku pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie,
- vykonáva dohľad nad prevodom záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie.

Záruka pôvodu obsahuje všetky náležitosti uvedené v smernici 2009/28/ES. Záruka pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktorá bola vydaná v inom členskom štáte na základe mechanizmu zaručujúceho presnosť a spoľahlivosť vydávania záruk pôvodu, sa uznáva na účely tohto zákona. Záruku pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie vydanú v inom členskom štáte môže úrad odmietnuť uznať, ak existujú opodstatnené pochybnosti o jej presnosti, spoľahlivosti alebo vierohodnosti. V takomto prípade regulačný úrad preverí pravosť záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a vyzve žiadateľa, aby v ním určenej lehote pochybnosti odstránil. Ak v určenej lehote nebudú pochybnosti odstránené, regulačný úrad záruku pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie neuzná a neumožní jej prevod.

6. Opíšte prosím vývoj v predchádzajúcich 2 rokoch v oblasti dostupnosti a využitia zdrojov biomasy na energetické účely. (Článok 22 ods. 1 písm. g) smernice 2009/28/ES).

Výrazne vzrástol záujem o energetické drevo z nelesných pozemkov. Ide o porasty drevín na nevyužívaných poľnohospodárskych pozemkoch, brehové porasty, líniové výsadby a pod. Dôvodom sú nižšie výrobné náklady na produkciu palivových štiepok v porovnaní s nákladmi na ich produkciu na lesných pozemkoch. Výsadba energetických porastov sa významnejšie nerozšírila. Postupne sa zvyšoval záujem o palivové drevo a surovinu na výrobu palivových štiepok z lesných pozemkov, najmä z dôvodu stagnácie cien sortimentov listnatého dreva vyššej akosti. Produkčný potenciál energetického dreva na lesných pozemkoch je naďalej využívaný nedostatočne. Z dôvodu ekonomickej výhodnosti sa zvyšoval dovoz dreva na výrobu palivových štiepok. Prehľbuje sa disproporciami medzi lokalizáciou zdrojov palivovej drevnej biomasy a miestami jej spotreby.

V súčasnosti sa na poľnohospodársku produkciu nevyužíva cca 450 000 ha poľnohospodárskych pozemkov (18,5 % z poľnohospodárskej pôdy). Podľa vykonanej inventarizácie je v súčasnosti 275 000 ha týchto pozemkov (tzv. biele plochy) porastených lesnými drevinami najmä v dôsledku ich prírodnej sukcesie. Zásoba drevnej suroviny je približne 36,5 mil.m³.

Na energetické využitie je k dispozícii 300 000 ha trvalých trávnatých porastov (11,3 % z poľnohospodárskej pôdy).

*Odporúča sa, aby sa **tabuľky 4 a 4a** použili na poskytnutie podrobnejších informácií o dodávke biomasy.*

Tabuľka 4: Dodávka biomasy na energetické využitie

	Množstvo surovín (*) domáca		Primárna energia domáca		Množstvo dovezených surovín z EÚ (*)		Primárna energia v množstve dovezených surovín z EÚ (ktoe)		Množstvo dovezených surovín z krajiny mimo EÚ (*)		Primárna energia v množstve dovezených surovín z krajiny mimo EÚ (ktoe)	
	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2013	Rok 2014
Dodávka biomasy na výrobu tepla a elektrickej energie:												
Priama dodávka drevenej biomasy z lesov a inej lesnej pôdy na výrobu energie (výrub atď.)**	1 437 tis. m ³	1 495 tis. m ³	326,1	339,3	10 tis.m ³	10 tis.m ³	2,3	2,3	6,3 tis.m ³	6,6 tis.m ³	14,3	15,0
Nepriama dodávka drevenej biomasy (zvyšky a vedľajšie produkty z drevospracujúceho priemyslu atď.)**	2 037 000 t	1 083 000 t	553,8	566,3	0	0	0	0	91 000 t	91 000 t	24,7	24,7
Energetické plodiny (trávy atď.) a výmladkové stromy (špecifikujte prosím)	470 000 m ³	510 000 m ³	106,7	115,7	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedľajšie poľnohospodárske produkty / spracované zvyšky a vedľajšie produkty rybného hospodárstva **	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa z odpadu (komunálneho, priemyselného atď.) **	71 000 t	73 000 t	19,9	19,9	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné (špecifikujte prosím)												
Dodávka biomasy na dopravu:												
Bežné plodiny na ornej pôde na biopalivá (špecifikujte prosím hlavné typy)	Repka: 200 300 t	208 000 t	65	55								
	Kukurica 317 000 t	320 000 t	28,8	28,8	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	Pšenica 148 400 t	180 600 t										
Energetické plodiny (trávy atď.) a výmladkové stromy na biopalivá (špecifikujte prosím hlavné typy)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné (špecifikujte prosím)												

* Množstvo surovín, ak je možné v m³ na biomasu z lesného hospodárstva a v tonách na biomasu z poľnohospodárstva a rybného hospodárstva a biomasu z odpadu

** Definícia tejto kategórie biomasy by sa mala chápať v súlade s tabuľkou 7 časti 4.6.1 rozhodnutia Komisie K (2009) 5174 v konečnom znení o prijatí vzoru národných akčných plánov pre energiu z obnoviteľných zdrojov podľa smernice 2009/28/ES

Tabuľka 4a. Súčasné využívanie domácej poľnohospodárskej pôdy na pestovanie plodín určených na výrobu energie (ha)

Využívanie pôdy	Povrch (ha)		
	Rok 2013	Rok 2014	
1. Využívanie pôdy na bežné plodiny na ornej pôde (pšenica, cukrová repa atď.) a olejniný (repku, slnečnicu atď.) (Špecifikujte prosím hlavné typy.)	Repka z toho energetické účely	136 566 ha 125 640 ha	125 566 ha 116 776 ha
	Kukurica z toho energetické účely	221 500 ha 62 685 ha	216 200 ha 38 138 ha
	Pšenica z toho energetické účely	367 700 ha 32 358 ha	380 200 ha 33 000 ha
2. Pôda využívaná na výsadbu výmladkových stromov (vrbý, topole). (Špecifikujte prosím hlavné typy.)	Výmladkové stromy		
	Topoľ z toho neenergetický	470 470	510 510
	Vrba z toho neenergetická	120 120	140 140
3. Využívanie pôdy na iné energetické plodiny, ako sú trávy (lesnícka lekárska, proso, ozdobníca čínska), cirok. (Špecifikujte prosím hlavné typy.)	-	-	-

7. Poskytnite prosím informácie o všetkých zmenách cien komodít a využitia pôdy vo vašom členskom štáte v predchádzajúcich 2 rokoch, spojené so zvýšeným využitím biomasy a iných foriem energie z obnoviteľných zdrojov. Ak je to možné, uveďte prosím odkazy na príslušnú dokumentáciu týkajúcu sa týchto vplyvov vo vašej krajine. (Článok 22 ods. 1 písm. h) smernice 2009/28/ES).

Pri posúdení vplyvov cien komodít sa odporúča zohľadniť aspoň tieto komodity: bežné plodiny určené na výrobu potravín a krmív, energetické drevo, pelety.

Výrobok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pšenica potravinárska	188,87	115,12	147,84	196,83	205,40	174,40	155,26
Pšenica priemyselná	140,31	93,13	126,13	164,54	181,20	158,98	133,95
Kukurica na zrnó	154,95	97,7	148,86	167,08	199,70	172,71	128,66
Slnečnica	280,16	200,78	346,74	356,55	446,00	324,04	278,02
Repka	415,39	241,18	319,24	460,62	484,00	369,81	335,00

Prameň: Štatistický úrad SR

Cena energetických štiepok sa v rokoch 2013 a 2014 pohybovala v rozpätí 45 až 55 €/t. Dôvodom pomalého zvyšovania cien štiepok je rast ich produkcie z dreva ťaženého na nelesných pozemkoch (napr. náletové dreviny na lúkach a pasienkoch, brehové porasty v blízkosti vodných tokov), likvidácia drevnej hmoty z opakujúcich sa kalamít a tiež zo suroviny vznikajúcej po mechanickom opracovaní dreva v drevospracujúcom priemysle, čo znižuje konkurencieschopnosť palivových štiepok produkovaných z korunových častí stromov na lesných pozemkoch. Na druhej strane pretrvávajúca stagnácia cien vláknového dreva umožňuje jeho väčšie využitie na energetické účely.

Ceny palivového dreva sa pohybovali v rokoch 2013 a 2014 v rozpätí 40 až 50 €/m³ a oproti roku 2012 vzrástli v priemere o 5 €. Ceny palivového dreva sú ovplyvňované vývojom cien zemného plynu pre domácnosti. Záujem o palivové drevo sa u obyvateľstva, najmä na vidieku neustále zvyšuje.

Ceny drevných peliet na domácom trhu sa v roku 2014 pohybovali v rozpätí 180 až 230 €/t (s DPH). Vzhľadom na veľkú mieru plynofikácie územia SR a nedostatočnú atraktivnosť cien peliet v porovnaní s cenami zemného plynu pre domácnosti sa spotreba peliet na Slovensku zvyšuje pomalým tempom.

8. Opíšte prosím vývoj a podiel biopalív vyrobených z odpadov, zvyškov, nepotravinárskych celulóзовých materiálov a lignocelulóзовých materiálov. (Článok 22 ods. 1 písm. i) smernice 2009/28/ES).

V rokoch 2013 a 2014 sa do motorových palív nepriemšťavali biopalivá vyrobené z odpadov, zvyškov, nepotravinárskych celulóзовých materiálov a lignocelulóзовých materiálov.

Tabuľka 5: Výroba a spotreba biopalív podľa článku 21 ods. 2 (ktoe)

Biopalivá podľa článku 21 ods. 2 ²⁶	Rok 2013	Rok 2014
Výroba – typ paliva X (špecifikujte prosím)	0	0
Spotreba – typ paliva X (špecifikujte prosím)	0	0
Celková výroba biopalív podľa článku 21. ods. 2	0	0
Celková spotreba biopalív podľa článku 21. ods. 2	0	0
Podiel (%) palív podľa článku 21. ods. 2 z celkových obnoviteľných zdrojov energie v doprave	0	0

9. Poskytnite prosím informácie o odhadovaných vplyvoch výroby biopalív a biokvapalín na biologickú diverzitu, vodné zdroje, kvalitu vody a kvalitu pôdy vo vašej krajine v predchádzajúcich 2 rokoch. Poskytnite prosím informácie o tom, ako sa tieto vplyvy posúdili spolu s odkazmi na príslušnú dokumentáciu týkajúcu sa týchto vplyvov vo vašej krajine. (Článok 22 ods. 1 písm. j) smernice 2009/28/ES).

Biopalivá a biokvapaliny v Slovenskej republike, ktoré spľňajú kritériá trvalej udržateľnosti sú vyrábané z poľnohospodárskych surovín, ktoré sú vypestované sú získavané v súlade s požiadavkami a normami pre dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky v zmysle nariadenia Rady č. 73/2009. To sa zabezpečuje vyhlásením pestovateľa resp. dodávateľa biomasy, ktorým deklaruje splnenie požiadaviek na dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky.

Nie sú zatiaľ žiadne relevantné údaje o negatívnych dopadoch produkcie biopalív na biologickú diverzitu, vodné zdroje, kvalitu vody a kvalitu pôdy. Predpokladá sa, že tieto dopady sú zanedbateľné, pretože plochy plodín pestovaných na biopalivá v rokoch 2009 až 2014 nezaznamenali významnejší nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu.

10. Odhadnite prosím čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov energie. (Článok 22 ods. 1 písm. k) smernice 2009/28/ES).

Výpočet čistých úspor emisií skleníkových plynov vyplývajúcich z využitia energie z obnoviteľných zdrojov bol uskutočnený v prípade tepla na základe použitia referenčné hodnoty pre fosilne palivá pre celú EÚ, podľa správy o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektrickej energie, tepla a chladu²⁷.

²⁶ Biopalivá vyrobené z odpadu, zvyškov, nepotravinárskych celulóзовých materiálov a lignocelulóзовých materiálov.

²⁷ Správa dostupná na tejto adrese:

http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/doc/2010_report/com_2010_0011_3_report.pdf.

Pre výpočet čistých úspor emisií skleníkových plynov pre elektrinu bola použitá hodnota z dobrovoľnej medzinárodnej schémy BioGrace, ktorá pre výpočet úspor emisií skleníkových plynov pre biopalivá uvádza emisný faktor výroby elektriny 128 gCO₂ekv/MJ.

Tabuľka 6: Odhadované úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov (t CO₂eq)

Environmentálne aspekty	Rok 2013	Rok 2014
Celkové odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov²⁸	4 661 000	4 963 000
- Odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov	2 788 000	2 900 000
- Odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu	1 718 000	1 767 000
- Odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov v doprave	155 000	206 000

11. Uved'te prosím (za predchádzajúce 2 roky) a odhadnite (za nasledujúce roky do roku 2020) nadbytok/deficit výroby energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s orientačnou trajektóriou, ktorý možno preniesť do alebo doviezť z iných členských štátov a/alebo tretích krajín, ako aj odhadovaný potenciál pre spoločné projekty do roku 2020. (Článok 22 ods. 1 písm. l) a písm. m) smernice 2009/28/ES).

Tabuľka 7: Skutočný a odhadovaný nadbytok a/alebo deficit (-) výroby energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s orientačnou trajektóriou, ktorý možno preniesť do/z iných členských štátov a/alebo tretích krajín v [členský štát] (ktoe)^{29, 30}

	Rok n-2 (2013)	Rok n-1 (2014)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skutočný/odhadovaný nadbytok alebo deficit výroby (odlíšte prosím typy energie z obnoviteľných zdrojov a pôvod/určenie dovozu/vývozu)	142*	222*	302*	254*	228**	313**	170	200	90	110	70	40

*skutočnosť: nadbytok v porovnaní s orientačnou trajektóriou

** odhad v Akčnom pláne pre energiu z OZE

Odhad prebytku v nasledujúcich rokoch (2015 až 2020) sa v porovnaní s Akčným plánom pre energiu z OZE znížil. Dôvodom zníženia tohto odhadu je spresnenie očakávaného využívania OZE na základe porovnania skutočného využívania OZE a plánu v Akčnom pláne v rokoch 2013 a 2014. V súčasnosti nie sú určené krajiny vývozu nadbytku energie z obnoviteľných zdrojov energie.

11.1. Poskytnite prosím údaje o pravidlách rozhodovania o štatistických prenosoch, spoločných projektoch a spoločných schémach podpory.

Ministerstvo hospodárstva zabezpečuje rokovania s inými členskými štátmi o štatistickom prenose energie z obnoviteľných zdrojov. Pravidlá, podmienky a pokyny týkajúce sa štatistických prenosov a plánovanej účasti na spoločných projektoch budú zverejnené na

²⁸ Príspevok plynu, elektrickej energie a vodíka z obnoviteľných zdrojov energie by sa mal oznámiť v závislosti od konečného použitia (výroba elektrickej energie, tepla a chladu alebo doprava) a započítať by sa mal len raz vo vzťahu k celkovým odhadovaným čistým úsporám emisií skleníkových plynov.

²⁹ Použite prosím skutočné číselné hodnoty, ktoré vyjadrujú nadbytok výroby počas dvoch rokov pred odovzdaním správy a odhady za nasledujúce roky do roku 2020. Členský štát môže v každej správe opraviť údaje z predchádzajúcich správ.

³⁰ Pri vyplňaní tabuľky v prípade deficitu výroby označte prosím deficit výroby zápornými číslami (napríklad -x ktoe).

internetovej stránke Ministerstva hospodárstva. V súčasnosti SR nepredpokladá spoločné projekty na svojom území. SR nepreferuje spoločné schémy podpory.

12. Poskytnite prosím informácie o tom, ako sa odhadoval podiel biologicky odbúrateľného odpadu v odpade využívanom na výrobu energie a aké kroky sa podnikli na zlepšenie a overenie týchto odhadov. (Článok 22 ods. 1 písm. n) smernice 2009/28/ES).

Množstvo biologicky rozložiteľnej zložky komunálneho odpadu zisťujú priamo spoločnosti zaoberajúce sa energetickým zhodnocovaním odpadu. Tieto údaje si evidujú a zasielajú štatistickému úradu. V prípade spaľovania komunálnych odpadov sa podporuje len biologická časť odpadu v komunálnom odpade s maximálnym podielom biologicky rozložiteľnej zložky do 55 %. To zodpovedá aj uskutočneným rozborm, v ktorom sa podiel biologicky rozložiteľnej zložky odhadol na 50 %.

Odpovede na otázky, ktoré sa vyplývajú z článku 22 ods. 3 písm. a) až c).

Či Slovenská republika zamýšľa:

a) vytvoriť jeden správny orgán zodpovedný za spracovanie žiadostí o schválenie, udelenia osvedčení a povolení týkajúcich sa zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie a poskytujúci pomoc žiadateľom,

Nie je v pláne vytvorenie administratívneho orgánu zodpovedného za spracovanie žiadostí o schválenie, udelenia osvedčení a povolení týkajúcich sa zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie a poskytujúci pomoc žiadateľom.

b) zaviesť automatické schvaľovanie žiadostí týkajúcich sa plánovania a povolenia pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie, ak schvaľovací orgán nereagoval na žiadosť v stanovenej lehote, alebo

Schvaľovací orgán koná v zmysle zákonných lehôt. V rámci nich vydáva alebo zamietá povolenia. Nie je potrebné zaviesť uvedenú možnosť pre výrobcov energie z OZE.

c) určiť zemepisné oblasti vhodné na využitie energie z obnoviteľných zdrojov energie pri plánovaní využitia pôdy a pri vytváraní systémov diaľkového vykurovania a chladenia.

Rozvoj obnoviteľných zdrojov energie z pohľadu štátu nie je určovaný regionálne. Záujem investorov o využívanie OZE je postavený na využití čo najlepších lokálnych podmienok. Preto nie sú určované zemepisné oblasti. V energetickej politike je odporúčanie pre regióny (vyššie územné celky), aby podporovali využívanie OZE a identifikovali vhodné oblasti na ich rozvoj.

Vyvíja sa značné úsilie na zachovanie systému diaľkového vykurovania a z národnej úrovne budú prijímané opatrenia na presadenie obnoviteľných zdrojov energie pri vykurovaní a chladení a súčasne sa bude zvyšovať tlak aj na jeho zefektívnenie.

Opis a odkaz na opatrenia a procedúry, ktoré zaisťujú účasť verejnosti na rozhodovacích procesoch (Aarhurský dohovor)

Príprava národného akčného plánu pre energiu z obnoviteľných zdrojov

Účasť verejnosti pri príprave Akčného plánu bola zabezpečená prostredníctvom pripomienkového konania, v rámci ktorého verejnosť mala právo vznášať k nemu pripomienky v lehote určeným pri predkladaní materiálov nelegislatívnej povahy. Po vznesení zásadných pripomienok k Akčnému plánu sa urobili s verejnosťou rokovania k vzneseným pripomienkam.

Všetky návrhy právnych predpisov a nelegislatívnych materiálov, ktoré sú prerokované na vláde SR sa sprístupňujú na pripomienkovanie verejnosti prostredníctvom **Portálu právnych predpisov (PPP)** prístupnom na webovej adrese <https://lt.justice.gov.sk>. Portál právnych predpisov je internetovým portálom a tvorí súčasť Jednotného informačného systému na sledovanie legislatívneho procesu, ktorého správcou a prevádzkovateľom je Ministerstvo spravodlivosti SR. Cieľom vytvorenia tohto jednotného informačného systému bolo zjednotenie legislatívneho procesu v Slovenskej republike a zabezpečenie jednoduchšej orientácie a vyhľadávania v legislatívnych a nelegislatívnych materiáloch. Informačný systém PPP, ku ktorému majú priamy prístup ústredné orgány štátnej správy ako aj verejnosť, umožňuje priamo vkladať pripomienky k návrhom zákonov. Prostredníctvom PPP sú zverejňované aj informácie o procese pripomienkovania a jeho vyhodnotenia. Verejnosť môže uplatniť k návrhu právneho predpisu aj tzv. hromadnú pripomienku. Rezorty sú povinné uskutočniť rozporové rokovanie k takejto pripomienke, s ktorou sa stotožnilo aspoň 500 fyzických alebo právnických osôb.

Realizácia opatrení vyplývajúcich z Akčného plánu

Pri príprave legislatívnych návrhov bola v hodnotenom období účasť verejnosti zabezpečená pri pripomienkovom konaní, ktorého popis je uvedený vyššie.

Pri príprave návrhu finančného opatrenia na podporu OZE - Operačného programu Kvalita životného prostredia ako strategického dokumentu s celoštátnym dosahom prebehlo jeho posúdenie z hľadiska jeho predpokladaných vplyvov na životné prostredia v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Proces posudzovania materiálu prebiehal v období od augusta 2013 – do marca 2014. Záverečné stanovisko z procesu SEA, ako aj dokumentácia z jednotlivých krokov tohto procesu je sprístupnená verejnosti v informačnom systéme na webovom sídle www.enviroportal.sk.

Proces posudzovania vplyvov na životné prostredie

Národná legislatíva v oblasti posudzovania vplyvov zabezpečuje, že verejnosť je informovaná od samotného začiatku procesu adekvátnym, včasným a efektívnym spôsobom. Zverejňovanie začiatku procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie je zabezpečené

na enviroportáli Ministerstva životného prostredia SR a webových stránkach dotknutých úradov a obcí. Časový rámec (lehoty) pre verejnosť sú v zákone č. 24/2006 Z.z. presne stanovené. Pri následnom povoľovacom konaní je časový rámec pre verejnosť daný lehotami podľa špeciálnych zákonov alebo ak v nich lehoty nie sú stanovené, tak sa určujú v zmysle správneho poriadku.

Vo všetkých stupňoch posudzovania v súlade so zákonom č. 24/2006 Z.z. je umožnené verejnosti včas sa oboznámiť a vyjadriť k navrhovanej činnosti alebo k strategickému dokumentu.

Sprostredkovanie informácií o tom, ako sa naložilo s pripomienkami verejnosti, je zabezpečené opatrením, ktoré sa musí povinne uplatniť v povoľujúcom procese – „Povoľujúci orgán bezodkladne sprístupní verejnosti obsah rozhodnutia a podmienky v ňom uvedené, hlavné dôvody, na ktorých sa rozhodnutie zakladá, vrátane informácií o účasti verejnosti a hlavné opatrenia na predchádzanie, zníženie, a ak je to možné, kompenzácie závažných nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny.“

Povoľujúci orgán v rozhodnutí je povinný uviesť, ako sa vysporiadal s námietkami subjektov zainteresovanej verejnosti v postavení účastníka konania, a prečo boli ich konkrétne pripomienky alebo námietky zamietnuté. Týka sa to všetkých konaní o povolení činností s významným vplyvom na životné prostredie podliehajúcich procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (činnosti v prílohe I Aarhuského dohovoru), ako aj činností majúcich významný vplyv na životné prostredie povoľovaných podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, kedy subjekty zainteresovanej verejnosti sú v postavení účastníka povoľovacieho konania.